नकुलउवाच एवंगतेत्वयिज्येष्ठेममभ्रातरिभारत ॥ भीर्मेदुनोतिहृदयंब्रूहिगंताभवान्क्वनु ॥ १८ ॥ सहदेवउवाच अस्मिन्रणसमूहेवैवर्त्तमानेमहाभये ॥ उत्सृज्यक्वनुगंतासिशत्रूनभिमुखोनृप ॥ १९ ॥ संजयउवाच एवमाभाष्यमाणोपिभ्रातृभिःकुरुनंदनः ॥ नोवाचवाग्यतःकिंचिद्गच्छत्येवयुधिष्ठिरः ॥ २० ॥ तानुवाचमहाप्राज्ञोवासुदेवोमहामनाः ॥ अभिप्रायोस्यविज्ञातोमयेतिप्रहसन्निव ॥ २१ ॥ एषभीमंतथाद्रोणंगौतमंशल्यमेवच ॥ अनुमान्यगुरून्सर्वान्योत्स्यतेपार्थिवोरिभिः ॥ २२ ॥ श्रूयतेहिपुराकल्पेगुरूननुमान्ययः ॥ युध्यतेसभवेद्भक्तमपध्यातोमहत्तरैः ॥ २३ ॥ अनुमान्ययथाशास्त्रंयस्तुयुध्येन्महत्तरैः ॥ ध्रुवस्तस्यजयोयुद्धेभवेदितिमतिर्मम ॥ २४ ॥ एवंब्रुवतिकृष्णेत्रधार्त्तराष्ट्रचमूंप्रति ॥ हाहाकारोमहानासीन्निःशब्दास्त्वपरेऽभवन् ॥ २५ ॥ दृष्ट्वा युधिष्ठिरंदूराद्धार्त्तराष्ट्रस्यसैनिकाः ॥ मिथःसंकथयांचक्रुरेषोहिकुलपांसनः ॥ २६ ॥ व्यक्तंभीतइवाभ्येतिराजासौभीष्ममंतिकं ॥ युधिष्ठिरःससोदर्यःशरणार्थंप्रयाचकः ॥ २७ ॥ धनंजयेकथंनाथेपांडवेचवृकोदरे ॥ नकुलेसहदेवेचभीतिरभ्येतिपांडवं ॥ २८ ॥ ननूनंक्षत्रियकुलेजातःसंप्रथितेभुवि ॥ यथास्यहृदयंभीतमल्पसत्वस्यसंयुगे ॥ २९ ॥ ततस्तेसैनिकाःसर्वेप्रशंसंतिस्मकौरवान् ॥ हृष्टाःसुमनसोभूत्वाचेलानिदुधुवुश्चह ॥ ३० ॥ व्यनिंदंश्चतथासर्वेयोधास्तवविशांपते युधिष्ठिरंससोदर्यंसहितंकेशवेनहि ॥ ३१ ॥ ततस्तत्कौरवंसैन्यंधिक्कृत्वातुयुधिष्ठिरं ॥ निःशब्दमभवत्तूर्णंपुनरेवविशांपते ॥ ३२ ॥ किंनुवक्ष्यतिराजासौकिंभीष्मःप्रतिवक्ष्यति ॥ किंभीमःसमरश्लाघीकिंनुकृष्णार्जुनाविति ॥ ३३ ॥ विवक्षितंकिमस्येतिसंशयःसुमहानभूत् ॥ उभयोःसेनयोराजन्युधिष्ठिरकृतेतदा ॥ ३४ ॥ सोवगाह्यचमूंशत्रोःशरशक्तिसमाकुलां ॥ भीष्ममेवाभ्ययात्तूर्णंभ्रातृभिःपरिवारितः ॥ ३५ ॥ तमुवाचततःपादौकराभ्यांपीड्यपांडवः ॥ भीष्मंशांतनवंराजायुद्धायसमुपस्थितं ॥ ३६ ॥ युधिष्ठिरउवाच आमंत्रयेत्वांदुर्धर्षत्वयायोत्स्यामहेसह ॥ अनुजानीहिमांतातआशिषश्चप्रयोजय ॥ ३७ ॥ भीष्मउवाच यद्येवंनाभिगच्छेथायुधिमांपृथिवीपते ॥ शपेयंत्वांमहाराजपराभावायभारत ॥ ३८ ॥

॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ धिक्कृत्वाधिक्कृत्य असमासआर्षः धिगित्यकरोदितिवा ॥ ३२ ॥ विवक्षितंवक्तुमिष्टं ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ पराभावायपराकृतोनिरस्तोभावःसत्तायत्रसःतस्मैमरणायेत्वर्थःपरश्चासावभावश्चेतिविग्रहेपिसएवार्थः ॥ ३८ ॥

Digitized by Google